

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Ректор

С. О. Омельченко

(наказ № 463 від 28.08.20р.)

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ
СТУДЕНТА ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

УХВАЛЕНО

вченою радою ДДПУ

протокол № 1 від 28.08.2020р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії студента Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (надалі – Положення) регулює процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет» (надалі – ДДПУ), порядок організації та обрання здобувачами навчальних дисциплін вільного вибору студента та формування індивідуального навчального плану (надалі – ІНП). Положення гарантує студентам реалізацію їх права на індивідуальну освітню траєкторію навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту, своїх професійних інтересів та освітньо-культурних запитів.

1.2. Положення розроблено відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017 р. № 2145-VIII), ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 р. № 1556-VII); Положення про організацію освітнього процесу ДДПУ; Положення про освітні програми ДДПУ; Положення про розроблення навчальних планів та реалізацію вибірковості варіативної складової навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра у ДДПУ.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

індивідуальна освітня траєкторія (ІОТ) – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

індивідуальний навчальний план (ІНП) – нормативний документ ДДПУ, за яким здійснюється навчання студентів, виходячи з вимог освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, з максимальним урахуванням індивідуальних потреб, особистісних освітньо-професійних інтересів студентів щодо своєї фахової підготовки і вимог ринку праці;

навчальний план – це нормативний документ ДДПУ, який розробляється на підставі освітньої програми і визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного та підсумкового контролю;

освітня програма (ОП) – це нормативний документ ДДПУ, що визначає систему освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання та компетентності, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

обов'язкова навчальна дисципліна – освітній компонент (ОК), що передбачений освітньою програмою підготовки здобувачів вищої освіти певного рівня до обов'язкового вивчення з метою досягнення очікуваних результатів навчання, що забезпечують програмні результати навчання, та набуття визначених компетентностей;

вибіркова навчальна дисципліна – це освітній компонент (ОК), що передбачений освітньою програмою підготовки здобувачів вищої освіти певного рівня до вивчення за вільним вибором студента у межах формування індивідуальної освітньої траєкторії з метою більш повного задоволення освітніх і професійних потреб здобувача, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо. Вибіркові ОК не формують власних результатів навчання, а лише

доповнюють/ розширюють програмні результати навчання, визначені освітньою програмою.

2. Формування ІОТ студента

2.1. Процес виявлення, реалізації і розвитку здібностей здобувачів ДДПУ відбувається шляхом створення індивідуальної траєкторії навчання (ІОТ). Будь-який здобувач ДДПУ має право знайти, створити або запропонувати власний варіант навчання.

2.2. Мета індивідуальної освітньої траєкторії полягає в більш ґрунтовній підготовці здобувача у межах загальних чи професійних інтересів, підвищення його конкурентоспроможності на ринку праці, розширення можливостей для забезпечення освітніх потреб шляхом отримання додаткових компетентностей, розширення знань, умінь та можливостей загальнокультурного і професійного розвитку тощо. Вона передбачає вільний вибір здобувачем видів навчальної діяльності, а також дисциплін, які найбільше імпонують його побажанням і уявленням про професію, яку він обрав.

2.3. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача формується через можливість обрання:

- навчальних дисциплін із категорій вибіркової частини освітньої програми;
- тематики курсових, науково-практичних, науково-дослідних і кваліфікаційних робіт;
- баз навчальних і виробничих практик;
- проходження додаткових курсів для формування професійних компетентностей;
- навчання у межах академічної мобільності.

2.4. Індивідуальні освітні траєкторії розробляються для кожного здобувача окремо в межах певної освітньої програми відповідного рівня вищої освіти.

2.5. У межах кожної освітньої програми визначається мінімальний обсяг навчального навантаження, що передбачає можливість формування ІОТ для здобувача, та пропонується широкий набір навчальних дисциплін для вільного вибору студента, що дозволяє здобувачеві вищої освіти, обравши їх окремо або як блок індивідуального навчального плану, розширити, поглибити знання чи одержати загальну уяву з іншої галузі знань, спеціальності, спеціалізації.

2.6. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти – це дисципліни, які розробляються кафедрами ДДПУ з метою задоволення освітніх і професійних потреб здобувачів, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, з урахуванням вимог працедавців, тенденцій розвитку спеціальності та регіональної політики у відповідній галузі. Вибіркові дисципліни надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності здобувача та його особистим інтересам.

2.7. Через вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми здобувач здійснює формування індивідуального плану навчання, у такий спосіб забезпечується реалізація індивідуальної освітньої траєкторії студентів. Тобто засобом реалізації індивідуальної освітньої траєкторії у ДДПУ є формування індивідуального навчального плану (ІНП) студентом особисто.

2.8. ІНП студента формується відповідно до навчального плану освітньої програми підготовки здобувачів відповідної спеціальності та рівня вищої освіти, затвердженого в установленому порядку та чинного на час вступу здобувача до ДДПУ. Основними структурними елементами навчального плану є:

1) загальні реквізити (термін навчання; шифр та назва галузі знань, спеціальності (предметної спеціальності чи спеціалізації); назва освітньої

програми; форма навчання та рівень освіти; освітня кваліфікація, що здобувається);

2) графік освітнього процесу, що визначає роки (курси) навчання за відповідною ОП, на кожний з яких передбачається обсяг теоретичного навчання, види та термін практик, екзаменаційних сесій, канікул, атестації.

3) план освітнього процесу, що включає: шифр компетентностей, які формуються; назви навчальних дисциплін обов'язкової частини; категорії навчальних дисциплін вибіркової частини освітньої програми; форми семестрового контролю (екзамени, заліки); кількість кредитів ЄСТС, встановлених навчальним дисциплінам; кількість контактних годин по курсах і семестрах; розподіл загального обсягу годин, закріплених за навчальними дисциплінами, на контактні (лекції, лабораторні, практичні) та самостійну роботу студентів; кількість тижнів у кожному семестрі; загальну кількість годин тижневого навантаження; кількість курсових робіт, як окремих модулів навчальних дисциплін, так і самостійних одиниць плану.

Вказані структурні елементи навчального плану мають відповідне відображення в ІНП студента.

2.9. Навчальні плани до освітніх програм підготовки студентів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти складаються з двох циклів навчальних дисциплін: I) обов'язкові навчальні дисципліни; II) вибіркові навчальні дисципліни. Від загального обсягу кредитів ЄКТС обсяг обов'язкових компонентів становить не більше 75%, вибіркового – не менше 25%. (Перелік обов'язкових дисциплін соціально-гуманітарної підготовки для бакалаврів і магістрів усіх спеціальностей та їх обсяги визначаються наказом ректора ДДПУ).

Для виконання освітньої програми здобувач має вивчити всі обов'язкові дисципліни і певну кількість, визначену відповідним навчальним планом, вибіркового дисциплін, що має бути відповідним чином відображено в ІНП здобувача.

2.10. В основі формування ІОТ лежить індивідуальний вибір студента. Результати цього вибору (по мірі обрання) вносяться до його ІНП, після чого стають обов'язковими для вивчення студентом. Такі навчальні дисципліни включаються до індивідуального навчального плану:

для бакалаврського рівня підготовки – на 2, 3 і 4 курсах;

для магістерського рівня підготовки – як правило, у 2 і 3 семестрах.

2.11. Можливість обрання вибіркового навчального дисциплін може бути представлена загальним списком, блоками, змішаним принципом вибору.

2.12. Для набуття студентами соціальних навичок (soft skills) на кожному курсі, окрім першого, в семестрі з парним номером зарезервовано одну позицію для навчальної дисципліни широкого вибору. Обсяг такої дисципліни становить 3 кредити, форма контролю – залік. Для другого (магістерського) рівня вищої освіти така дисципліна планується у 2 семестрі.

2.13. У межах обсягу вибіркової складової особа, яка навчається, має право обирати освітні компоненти самостійно і такий вибір може не обмежуватися навчальним планом програми, на якій вона навчається.

2.14. Кафедри, які бажають долучитися до викладання вибіркового дисциплін, мають протягом вересня – жовтня поточного навчального року надати повне методичне забезпечення (в тому числі і дистанційні курси) цих дисциплін на наступний навчальний рік для перевірки до навчально-методичного відділу та Центру дистанційного навчання. За результатами перевірки складається перелік курсів, які можуть бути запропоновані для обрання студентам на наступний навчальний рік. Цей перелік затверджується вченою радою ДДПУ не пізніше кінця листопада. Після цього викладачі оприлюднюють презентаційні матеріали курсів на сайті університету або кафедри і в системі MOODLE.

3. Порядок запису студентів на вибіркові дисципліни

3.1. Починаючи з грудня поточного навчального року деканати ознайомлюють студентів із затвердженим переліком вибіркового навчальних

дисциплін, які можна буде обрати для вивчення у наступному навчальному році.

За домовленістю з деканатом викладачі, за бажанням, можуть провести презентаційні лекції для студентів у позанавчальний час.

До 1 лютого студент приймає рішення. Протягом першого навчального тижня другого семестру він має з'явитися до деканату і написати заяву про обрані ним дисципліни. У випадку, коли це неможливо з поважних причин – надіслати скан- чи фотокопію заяви на електронну скриньку деканату.

Студенти заочної форми навчання пишуть заяви під час осінньої установчої сесії.

На підставі поданих заяв деканат формує службову записку і передає її до навчально-методичного відділу.

3.2. До 1 березня навчально-методичний відділ аналізує надану інформацію і на її підставі ректорат ухвалює рішення про відкриття академічних груп для вивчення певних вибіркових дисциплін у наступному навчальному році.

У випадку, якщо для вивчення деяких дисциплін не надійшло необхідної кількості заяв, деканати протягом 2 тижнів інформують про це студентів і збирають нові заяви, з урахуванням вже відкритих груп.

3.3. Для першого (бакалаврського) рівня кількість студентів в групі для вивчення вибіркових дисциплін має становити від 15 до 25 осіб, для другого (магістерського) рівня – 10-20 осіб.

Рішення про відкриття малокомплектних груп приймається ректоратом у кожному випадку окремо.

3.4. Якщо студент не визначився з вибором навчальної дисципліни у відведений для цього час, деканат має право записати його до відповідної групи на власний розсуд.

3.5. Не пізніше 1 липня на підставі зібраних даних навчально-методичний відділ формує наказ про зарахування студентів до груп для вивчення вибіркових дисциплін у наступному навчальному році. Заяви

зберігаються у деканаті протягом навчального року, про який йде мова у заяві.

3.6. У тих випадках, коли вивчення вибірових дисциплін необхідно розпочати з першого курсу, функції деканату перекладаються на приймальну комісію. Разом із заявою про зарахування абітурієнт пише заяву на обрання вибірових дисциплін. Мету заяви і зміст дисциплін для вибору пояснює представник деканату у приймальній комісії. На підставі цих заяв формуються групи для вивчення вибірових дисциплін на першому курсі. Не пізніше 1 жовтня навчально-методичний відділ формує додатковий наказ для цих студентів.

3.7. Після затвердження деканом факультету ІНП студента, відмова від вивчення окремих дисциплін не можлива. Самочинна відмова тягне за собою академічну заборгованість, за що студент може бути відрахований з університету. В окремих випадках можлива зміна або коригування обраних дисциплін до початку їх вивчення.

4. Порядок ведення та контроль виконання ІНП студента

4.1. ІНП студента формується відповідно до затвердженої форми для студентів денної та заочної форм навчання в ДДПУ.

4.2. Контроль за виконанням студентами ІНП здійснює деканат та кафедра, що реалізує ОП, на якій здобуває вищу освіту студент.

4.3. Студент несе особисту відповідальність за виконання ІНП у встановлений термін навчання та у визначеному освітньою програмою обсязі.

5. Прикінцеві положення

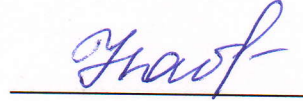
5.1. Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора або наказом ректора за рішенням вченої ради університету або відповідного дорадчого органу. У такому ж порядку Положення скасовується.

5.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконання його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

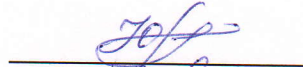
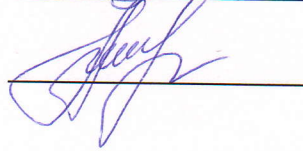
РОЗРОБНИКИ ПОЛОЖЕННЯ:

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

О. Г. Набока

Інспектор навчально-методичного відділу
Викладач кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи

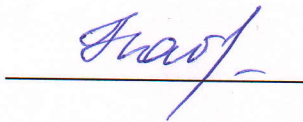

Ю.А. Трефілова

А. С. Стьопкіна

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

О. Г. Набока